

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 4 frt.
Fel évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb fel-szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros betűsor térfogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legegyszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Ép testben ép lélek.

(Az új sportegyesületnek üdvözlét!)

Esztétikát keresünk a stilusban, az élöbesebben, az öltözködésben, szobáink berendezésében, az étkezésben, az emberek minden mozdulatában, sőt indulatainkon is annyira szükséges uralkodnunk, hogy még a hevesebb kitérésben is alkalmazkodnunk kell azokhoz a formákhoz, melyeket a művelt emberek izlése kritérium gyanánt megállapított.

Pár ezredével ez előtt a homéri kacajtól megrendült a menny és a föld, pedig a nevetés vihara a mindentudó istenek és legbajosabb istennők finom ajkairól hangzott el, míg ma egy magas műveltségű társaság falrengető kacagását izléstelennek tartanók, mert ez időszerint jó nevelésű ember csak mosolyog, legfőleg egy kissé nevetet.

Nagyon átalakult az emberiség a régihez képest: szelleme óriási, teste erőtlén és gyöngye lett. Akkor megfordítva volt: a szellem nem verte az egeket, de a testi erő sziklákat dobált ellen-ségeire s oly fegyverekkel ostromolta a hatalmas várakat, melyeknek sulya a mai kor vézna gyermeke előtt hihetetlen mesének tűnik fel.

A mai kor többre becsüli a szellemi erők gyűjtését a nyers erő fejlesztésénél s minden képességeit arra a célra szenteli, hogy ily irányú tanításait mentől magasabb színvonalra emelje. És ezt kétségkívül helyesen teszi, mert ha az ember végeztelje a boldogság, e célját lelki kincsek birtokában hamarabb és biztosabban eléri, mint a nyers erővel. Ezért keresi az esztétikát az anyagiakban is, minek folytán a gyermeket már kiskorában kezdik dresszírozni, hozzá szoktatván a csinos öltözködéshez, járáshoz, udvarias köszön-tési modorhoz, különböző társaságbeli ildomos magaviselethez s az „illik és nem illik“ ezer-féle törvényihez, melyeknek rideg formái között leggyakrabban szárnyát szegik a lélek szabad szárnyalásának. Az ilyen jól nevelt gyermekekből

művelt ifjak lesznek, kik nem jönnek zavarba a selyem ruhák subogására, nem sikamodnak el a sima parketten, de egy magasabb gondolatokkal telt könyvet unalmasnak találnak.

Ez a tulságba vitt esztétika reakciója.

Ezzel szemben azonban lassankint kezd elő-terbe lépni egy új irány, melyben az athenei nevelési rendszer vezérlő eszméinek csiráját látom kisarjadzani. Kétezer évvel ezelőtt azt tartották, hogy az embernek nemcsak lelkileg, hanem testileg is a legtökéletesebb állatnak kell lennie s azért a testi nevelésről maga az állam gondoskodott a palestrában. És mi volt az eredmény? Még ma is a görög testi formát tartjuk az emberi szépség legtökéletesebb alakjának, és hogy minő harmonia volt a lelki és testi fejlődésben: mutatja a ránk maradt szellemi produktumoknak megbe-esülhetetlen erkölcsi értékű s felülmulhatatlan gazdagsága kinestára.

Es ime, a történelem hatalmas folyamának hulláma társadalmi életünk sajkáját ismét visszavetette ama kétezer év előtti révipartra. Kezdünk megbarátkozni avval az eszmével, hogy a léleknek megadván azt, a mit kíván, testi fejlődésünkre is megfelelő gondot fordítsunk. Lassanként kezdünk mi is tornászni, vívni, úszni, birkózni, lapdázni, kerékpározni, egyszóval gyakorolni magunkat a sport mindazon nemeiben melyek a testi erő minden irányú fejlesztésére alkalmasak.

Én e törekvésben egy új kor hajnalát látom, melyben a szellem a nyers erővel karöltve alkotja meg a társadalmat. Nem lesznek közöttünk Sámsonok vagy Toldi Miklósook, kik az ellenség soraiban egy vágásra szekér utat esapnak, de a szellem országában egyszerre törpékké silányulnak, nem lesznek butaságban silylődő gigerlik, de apadni fog a tudomány vézna, penészes arcu nyegléinek száma is, kik a szalónok kápráztató fényétől szédülést kapnak s egy finomabb idegzetű hölgyvel még csak szóba se bírnak állani E

helyett mentől több lesz a száma azoknak, kik ugy a szellemi világban, mint a nyers erő küzdő terén, az élet minden körülményei között helyöket meg-állják.

Gömörmegye intelligens ifjusága nagy buzgósággal törekszik egy oly egyesület megalakítására, melynek keretén belül a jelzett eszme gyakorlati megoldást nyerhetne. A társadalmi életnek bizonyára az lesz legszebb újévi ajándéka, melynek sikerét minden művelt gondolkozású ember szívéből óhajtja *Dr. Veres Samu.*

A rimaszombati Casinó igazgató választmánya f. hó 26-án Török János elnökle alatt ülést tartott, melyen több érdekes tárgy fordult elő. Így végleg megállapított, hogy a jövő év folyamán a Casinó olvasó asztala számára mely napilapok és időszerű folyóiratok rendelkeznek meg, s e tekintetben elismeréssel kell adoznunk a választmánynak körültekintő figyelmeért, mert a Casinó számára minden számottevő napi, heti és havi folyóiratot megrendelt, a mi csak Magyarországon megjelenik; ezen kívül több német lapot, s a mi eddig hiányzott az olvasó terem asztaláról: egy francia folyóiratnak, a „L'illustration“-nak megrendelése is elhatározott. A számvizsgáló bizottság tagjainak Baksay József, Kishonthy Gyula, Lukács Géza és Tornósy György választottak meg. — Elnök előterjesztése szerint a Casinó új tagjainak néla jelentkeztek: Diószeghy Zsigmond, Fáy Gyula, Kapy Gyula, Dr. Kármán Aladár Ernő, Lengyel György, S. Szabó József és Szeless Ödön, kik is a Casinó tagjainak felvételtek.

Egészségügyi előadás. A helybeli polgári olvasó-körben f. hó 26-án nagyérdemű felolvasást tartott vármegyei jeles főorvosa: dr. Szabó Samu. Az előadást, melynek tárgyait a hevenyfertőző és ragályos betegségek ismertetése képezte, mindvégig nagy figyelemmel és fokozott érdeklődéssel hallgatta a szép számu közönség. Az előadó könnyen érthető modorban, röviden — de a lényegeket teljesen felölelve — ismertette azokat az óvintézkedéseket, melyek a ragályos és hevenyfertőző betegségek megállítására szükségesek. Részletezte az egyesektől és a hatóságoktól elvárható intézkedéseket, a fertőtlenítésnél követendő eljárásokat; az idő rövidsége miatt azonban csupán három betegséget tárgyalhatott részletesebben; ezek voltak: a gümőkór, a cholera és a veszettség, de általánosságban megemlékezett a diphteritiz

T Á R C Z A.

F o h á s z.

(Ujév reggelére.)

Örök Isten! végtelen valóság!
Földnek, mennynek hatalmas Istene,
Kinek porszem, mi nekünk egy világ,
Ahitattal hullok elődbe le:
Engedd, hogy e hon, a magyar haza,
A jobb lélek legyen szebb otthona!

Nincs arra szó, nincs, mely kimondja azt,
Mit általélt e nép, mit szuevedett,
Örök zálogként hagyta ezt reánk
A multból a fájo emlékezet!
Szívünk s a jog, hegeszt gyogyirral azt,
Aldásod légyen arra gyogyalmaszt!

Voltak idők, midőn fény vett körül;
Voltak napok, midőn a honfi
Nem tudta mi a türes, szenvedés,
Nem sejté, mily átok a honfi bú...
Dicső napok!... Jóságos Istenünk!
Adj ily napot mentül többet nekünk!

Volt rá idő, midőn a fény helyét
Homály, sötétség leple vonta be...
De fölriadt a nemzet álmából
S hajnalit festett a népek ezre le.
— Nagy alkotó! hozsánna üdv neked!
Te költöd fel az alvó nemzetet!...

Te óh! Te voltál mindenütt velünk!
Te segített megnyerni a tusát,
Mit zsarnok önkény szított ellenünk,
Vészbe borítva a magyar hazát...
Ne hagyj el most sem, oh ne! légy velünk!
Adj szívünknek erőt, ha esüggedünk!

S fedd e hazát oly boldoggá, minőt
Nem látott a világ s nem lát soha!
Engedd, hogy öszetörjön, össze
Mindörökre, az önkény pallosa.
Add, hogy a „szabadság“ fényugara
Aldást szórjon a magyar hazára!

*Mihályi Lajos.***Agglegények pusztulása.**

(Eredeti humoreszk)

Ez év tavaszán egy regényben elmélyedve ülök otthonomban. Szobám esendjét egy erőteljes kopogtatás zavarja meg; ingerülten ugrom fel, hogy a zaj okát firkésszem, ajtóm nyílik és mintegy „deus ex machina“ belép egy hordár, vagyis Szarvas Gábor szerint: egy hordó. — nos igen, egy üzenet-hordó.

Kezembe nyom egy öt fekete pécsetes levelet és kedélyesen szemhunyorgatva kullog kifelé. Ugyan, kerdem magamba, mivel adtam okot egy hordó ily konfidencziájára?

De szemem a levél borítékára téved, elsápadok, — a levél kihull a kezemből... Kedves elvasónóm, most rajtuk a sor, hogy mindjárt velem sápadozzanak, egy kis türelem és megtudják e mesés történetet, rögtön felveszem a levelet a földről és elolvasom az önök kedvéért a címet, mert hátha rosszul láttam: „Az anyóspusztító egyesület végrehajtó bizottságától,“ és semmi egyéb!!!

Huh! No ugy-e, hogy rettenetes, borzasztó, égbekiáltó!!!... — fogják mondani. Lám, lám a vén arab bölesnek, Ben Akibának még sines igaza, mikor azt mondja, hogy nincs semmi új az ég alatt.

Lázás izgatottság vesz rajtam is erőt és remegő kézzel bontom fel a levelet, mert esetem Páris anarehista végrehajtó bizottságainak fenyegető leveleire emlékeztem és megvallom az igazat, a gondolat eredetisége elragadott, mert a mai blazirt vért, csak meglepő újdonságok és eredetiségek tudják már csak forrongásba hozni.

De ime a levél tartalma.

Jegyzőkönyvi kivonat:

Tisztelt Úr! A lapokban megjelent cikkkei, melyek éle a női zsarnokuralom, azaz a papues ellen fordul, elég garancia egyesületünknek arra, hogy önt tagjaink sorába felvegyük. Szives megjelenése kériük ma este 9 órakor városunk N. hoteljében, a hol egy megbízottunk egyletünk helyiségének hollétét főzőlni fogja. Titoktartás! (az utóbbi szó piros tintával aláhuzva)

Kelt R. városban, 1892. január 13-án.

Az anyóspusztító egyesület elnöksége.

Visszaidézem emlékembe mindazt, a mit valaha reporter létemre az újságoknak írtam, de hiába minden kutatás, mert nem lelek anyóst sehol! Ha valaha ezen ezeregy-éji mesét Dumas olvasta volna, mindenesetre nem szórta volna világgá azt a Blasém mondását, hogy: „keresd az asszonyt,“ de mindenesetre ugy nyomta volna irói presztigét korára: „keresd az anyóst!“

De most jut eszembe, hogy egy tárczám így kezdődött: „Ismerek egy tiszteletreméltó házaspárt, mely egy algebrai tétel képvisel. A férfi volt a minus, a nő a plus. Bogárdy Loránt a házias életben negatív elem volt, kedves oldalbordája Margit képezte a tevéleges értéket. Ezt ugy hívják köznyelven, hogy papues stb.

Megvan hát a levélben inkriminált papues, ez tett talán oly szerencsés halandóvá, hogy megismerkedhettem az emberek oly válfajával, mely eddigelé oly ismeretlen volt előttem, akár csak Otahaiti törz lakói.

Ilyféle gondolatok kavargottak agyamban, égtém a kíváncsiságtól, hogy végre szentül-szembe láthassam egy anyóspusztítónak a képét, mert ezek csak rézbőrű indiánok lehetnek, még a vacsorámról is megfedekezém igaztosságonban, — elég prézai ugyan vacsoramegfeledezésről is emlékezni meg ilyenkor, mondhatnák önök, — de az idő mulik és elérkezik a várva-várt esti 9 óra, én rohanok a megjelölt hotel felé.

Véletlenül találkozom egy agglegény barátommal, ki ugyanakkor a vendéglő belsejébe igyekszik, karoa kap és vonszol az első emeletre, hol egy ajtó előtt magállunk háromszoros titkos jelző kopogtatás és brr! látom az anyóspusztítók hadseregét...

De ez lehetetlen, hiszen ezek mind igen jó ezimborám, bámulatom nem ismer határt!!!... Önkénytelenül eszembe jut a régi igazság, hogy Balám óta mindig, valahányszor egy számár meg egy proféta keveredett vitába egymással, mindig a proféta lett a vesztes.

Csalódásomat keserű szavakban akarván kiönteni a sikerült felületés miatt, szavam a torkomon forrt, mert az elnök, (egy igen tisztelt, kopasz agglegény barátom.) hatalmas esengője helyre szőlítja a zöld asztal mellé az anyóspusztítók 20-30 tagját, én elkaezgom magam, de azonnal elnöki'eg erőlyesen rendre leszek utasítva, à la Károlyi Gábor gróf.

A helyzet hova-tovább érdekesebb kezdett lenni és

és vörhenyben való megbetegedés esetén foganatosítandó rendszabályokról is. A kiváló szakértelemmel előadott népszerű ismertetés bizonyára fogékony talajra talált a figyelmes hallgatóságban s kívánatos volna, hogy a főorvos hasonló módon folytassa előadását a többi fertőző bántalmakról is; annyival inkább, miután ez most — sajnos — nagyon is időszerű téma, s remélhető, hogy a tárgy iránt az érdeklődés mindinkább széles körben ébredne fel és lassanként átszivárogna a nép lelkébe is. Ez pedig igen nagy hasznát venne az ilyen oktatásnak. Az előadót a jelen voltak lelkesen megéljenzették s Rabély Miklós elnök az olvasókör nevében köszönetet mondott az érdekes és felelő tanulságos előadásért.

Megyebizottsági közgyűlés.

1892. december 29.

Vármegyénk rendes téli közgyűlését lapunk megjelenése napján december 29-én tartotta meg Hámos László főispán elnöklété alatt. Épen ezen közgyűlés miatt ládítatva éreztük magunkat arra, hogy jelen számunk ne reggel, hanem este jelenjék meg, miután e néhány órai késedelemért t. olvasóinkat kárpótolni véljük az által, hogy a közgyűlés lefolyásáról a lehető leggyorsabb, bár az idő előrehaladottsága miatt a szokottnál rövidebb tudósítást közlünk.

A gyűlésen megjelent nagyszámu megyebizottsági tagok sorában sok notabilitásunkat lehetett látni, s többek között ott voltak: Bornemisza László, Gr. Serényi Béla, Kubinyi Aladár, Hevessy Bertalan, Hámos Árpád, Bornemisza István, Szentiványi Árpád, Patnoky Mór, Kubinyi Géza, Farkas Ábrahám, Máriássy Andor, Sárközy Gyula, Török Bálint, Dr. Szabó Samu, Terhes Pál, Kishonthy Gyula, Török János, Beliczky Viktor, Ifj. Szentmiklóssy István, Máriássy Barna, Gaál János, Fáy Gyula, Fáy László, Ragályi Gyula, Mihálik Dezső, Szabó György, Molnár József, Szontagh Zoltán, dr. Török János, Madarassy Gyula, Marton János, Baksay István, Baksay József, Nagy Ferencz, Abonyi Pál, Dapsy Béla, Ifj. Szentmiklóssy Kálmán, Dráskóczy László, Fáy István, Diószeghy Zsigmond stb.

A gyűlés lefolyásáról tudósítók gyorsírói feljegyzései nyomán a következőkben számolunk be:

Elnök főispán örömmel üdvözlővén a nagy számban megjelent bizottsági tagokat, s lankadatlan figyelmüket kérve ki a napirend tárgyai számára, a közgyűlést megnyitja.

A napirend első tárgyát a megyei közigazgatási bizottsághól kilépő tagok helyeinek választás utján való betöltése, fővábba a különböző megyei választmányok és bizottságok, u. m. az állandó, központi, bírói, igazoló és jegyzői nyugdíjkezelő választmányok s az adófelsőzállási és számvizsgáló bizottságok ujjaalakítása képezte.

Elnök főispán mindenekelőtt a megyei közigazgatási bizottsági tagok választását rendelvén el, a szavazatszedő bizottság elnökéül Tornallyay Zoltánt, tagjaiul Hámos Zoltánt és Terhes Pált, jegyzőjeül pedig Török Gyulát kérvén fel, kezdetét vette a szavazás. Annak befejeztével a szavazatszedő bizottság a szavazatok összehámlálása végett visszavonulván, időközben az állandó választmány tagjaira ejtetett meg a szavazás. Ezen szavazatszedő bizottság tagjai Szent-Iványi Árpád elnöklété alatt Beliczky Viktor és Bányay Ferencz voltak.

Az állandó választmány tagjaira történt szavazás folyamán

Hevessy Bertalan kerekded felszólalásában azon kérdést vetette fel, lehet-e törvényszéki bíró tagja az állandó választmánynak, minthogy a bírói szervezeti törvény rendelkezéséhez képest némelyek nézete szerint a választmányi tagság a bírói állással összeférhetlen;

Szentiványi Árpád és Bornemisza László

alispán hozzászólása után a kérdés akkép nyert elintéztést, hogy az eddigi gyakorlatához híven történjék a szavazás.

A központi választmány tekintetében rövid vita fejlődött ki.

Kubinyi Géza ezen választmány tagjait is névszerinti szavazás utján kívánja választani.

Többek hozzászólása után az elnök főispán tényleg a névszerinti szavazást rendeli el, a szavazatszedő bizottság elnökéül Máriássy Andort, tagjaiul Perjéssy Lászlót, Hennyey Kálmárt, jegyzőjeül pedig gr. Almássy Arthur szolgabíróit kérvén fel.

Az állandó bírói választmány tagjaiul közfelkiáltással újra megválasztottak: Hevessy Sándor, Szontagh Zoltán, Hevessy Bertalan, Szentiványi Árpád és Fáy László.

Az igazoló választmány választott tagjai lettek közfelkiáltással: Sárközy Gyula, Bornemisza István, Kishonthy Gyula, Fáy Barnabás, Tornallyay Zoltán. Kinevezettek pedig: Máriássy Andor, Szentmiklóssy István, Okolicsányi Gáspár és Hámos Zoltán.

A jegyzői nyugdíjkezelő választmány tagjai sorába új Marton János, ki Pongrácz Pál, időközben megyei hivatalnokká lett választmányi jegyző helyét foglalja el.

Az adófelsőzállási bizottság tagjai lettek Bornemisza István, Hámos Zoltán, pótagok: Kishonthy Gyula és Horváth János.

Mialatt a kiküldött szavazatszedő küldöttségek a szavazatok összehámlálását folytatták, a napirend többi tárgyai kerültek sorra.

Olvastatték Wekerle Sándor miniszterelnöknek leirata az új miniszterium megalakulása tárgyában.

Az állandó választmány javasolja, hogy a törvényhatóság üdvözlő felirattal járjon a kormány elé, fentartván a közgyűlésnek az üdvözlő felirat szövegének megállapítása.

Marton János szónoki hévvel előadott, lendületes és magas beszédben szólott a tárgyról: „Méltóztassék megengedni, — ugymond a szónok — hogy a most felolvasott miniszterelnöki leiratról kifolyólag egy tiszteletteljes indítványt terjeszthessek a m. t. megyebizottsági közgyűlés elé, azon reményben, hogy azon hagyományos szabadelvű szelleműl áthatva, mely e közgyűlést mind eddig átlengette, azt elfogadni kegyeskedne. Ha igazságosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy alkotmányunk helyreállítása óta szavadelvűbb alapon kormány még nem alakult, mint a jelenlegi. Nem azt akarom ezzel mondani, — folytató a szónok, — hogy a parlamentarizmus erőnek helyesebb felhasználása mellett erőteljesebb s a nemzet közvéleményét hívebben, kifejező kormány nem volna alakítható, azonban el kell ismernünk, hogy 1867 óta a legteljesebb szabadelvűség azon állaspontjára, melyet mostani kormányelnökünk programbeszédében elfoglalt, egyetlen kormányfőúr sem emelkedett. Az is kétségtelen, hogy soha Magyarországon pélyügyminiszter oly rendkívüli népszerűségnek nem örvendett, mint a jelenlegi kormányelnök és egyúttal pénzügyminiszter. Nekem sem ezélem, sem óhajtam nem lehet, hogy a szövegben forgó ügyből pártkérdest provokáljak, nemcsak azért, mert ez, mindenkor példás egyetértésben élő megyei közönségünk köréből származóan, hanem azért sem, mert a mily tiszteletet kívánok a magam meggyőződésnek, ép oly tisztelettel viseltem mások meggyőződésére iránt: kiindulva azon ideális szempontból, hogy habár különböző utakon haladunk, azonban mindannyiunkat egy cél lelkesít: a haza boldogsága. Tisztelettel kérem tehát, hogy felolvasandó indítványomat egyhangulag elfogadni méltóztassék.” — A beszédet, valamint a felolvasott indítványt a közgyűlés viharos éljenzéssel fogadva, utóbbit egyhangulag magáévé tette.

Olvastatték ez után Hieronymi Károly belügyminiszter leirata belügyminiszterre történt kinevezetéséről. Az állandó választmány javaslatához képest örvendtes tudomásul vétetett.

Néhány esekélyebb jelentőségű ügyre vonatkozó előterjesztés után felolvasatték az Irányi Dániel volt országgyűlési képviselő haláláról szóló gyászjelentés.

utján, nehogy a fiatalok szíveit magukhoz esalogassák, mert ezt a borzasztó merényletet szemérmes küsszonyaink csak anyáikól tanulják, igaz biz-a; ezért kéretnek a jelenlévő professor urak, számra nézve én, collégáikat minél nagyobb számban ez üdvös és hazafias egyesületnek megnyerni stb.

13. §. A társulat összekötő és főkaposa a titoktartás, mely minden egyes tagtól becsületének lekötése mellett követeltetik, mit a tagtársak zajosan és felállással helyesnek és így az én kedves kuzsi pajtásom muzikusaiknak igénybe vétele mellett engem is lábra állított.

Oh én elkárhozott lélek! Most már meg elbeszélni sem szabad ez érdekes látványosságot; szám, ha megis repedsz, hallgatni fogsz!....

Ezek elmondása után elnök ur a hallottak elmondására szólit fel, zsarnok aggregécyem kinyújtja egy új fajta erő produktóival kis kacsómát és az előlülével parolázom nagyban, habár kényszerítve is, de fel vagyok véve az egyesületbe a 13. §. alapján, mert láig hanem még nem hallattam, sőt nem is fogom.

Nem akarom bővebben skicizirozni a jelenlévők spéechelesét, a mint leujabb házasság megakadályozási tényeket adják elő, szóval előterjesztéseik nyomán meggyőződhetik az egyesület, mely szorgalmasan pusztították az anyósokat. Ne higyjék, hogy e szerenesetlen emberek tán gyilkolnak, oh nem, ők csak az állameszme megrottására törekvesznek, de ez nem olyan baj.

Ellhangzott végre a sok jelentés, füleim zúgnak, agyam kábul, mint egy oly emberének, ki 1892-ben élt és a 2000. évben ébred fel újból.

Az elnök berekeszti a tisztes gyűlést, a hívők hadserege mozgósít és én szeretetreméltó barátom ismét vonszol, de ez egyszer már hazafelé.

Nagy rehezén haza támolygok nézem az óram, reggeli 7 óra; ha valaki most hirtelen megszólított volna és Lérdi, hogy fin vagyok-e vagy leány? Mindenesetre leányknak vallottam volna magyar, himnemű létemre.

Szobámba érve és barátom ölelő karjaitól megszabadulva az örülés szélén állok! Ilyen kelvös állapotnak örvendhetett valaha az ó-korban a derék Sokrates is, mikor hírhedt Xantippa felesége kéllőleg hipnotizálta.

Gondolataim tömkelegében csak egy vezéreszme éllelődt meg bennem rendületlenül, hogy nem kerülök

Bornemisza László alispán ismert szép szónoki képességével a következő meleghangú szavakban szólott a tárgyról: Kapcsolatban az általunk jegyzőkönyvileg már kifejtett őszinte részvétel nyilváníásával egy tiszteletteljes előterjesztésem volna. Általános tudat az, hogy a mely nemzet nagyjainak emlékét kegyelettel őrzí, önönmagát becsüli meg. Sajnos, a hanyatló év nagy veszteségeket jegyez fel hazánk közéletében. Legjobbaink sorából nem csak azt ragadta ki, akinek gyászjelentését az imént hallottunk, hanem kiragadta azt az államférfiut is, ki, csupán érdemeit kell említenem, hogy mindnyájan tudjuk ki volt, s hogy mindnyájan élénken éreztük a pótolhatlan veszteséget, melyet halála a nemzetnek okozott. Baross Gábor mint meteor tűnt fel hazánk közéletének egén, s mint meteor hirtelen, időnek előtte hamvált ki. Ezen férfúnak, kinek elévülhetlen érdemeit mindnyájan ismerjük, emlékszóbot ohajt emelni a közelismerés. Azt hiszem, mindannyian beleegyeznek abba, hogy ugy Baros Gábor, mint Irányi Dániel emlékszóbrára a vármegye közönsége nevében 50—50 frtnyi összeg jegyeztessek elő és annak idején a megyei bírságalapból e ezélla ki is utaltassék.

Az általános, élénk éljenzéssel fogadott beszéd után a határozatot elnök főispán ezen értelemben mondja ki.

Az ebtartási szabályrendeletre vonatkozó esekélyebb érdekű előterjesztés után sorra került.

A Rimaszombatí Takarékpénztár átirata, mely utalással a pénzpiacz kedvezőtlen helyzetére, arról értesíti a megye közönségét, hogy az intézetnél elhelyezve levő megyei pénzek kamatát $\frac{1}{2}$ %-al, vagyis 4, illetve $4\frac{1}{2}$ %-ra leszállítani kénytelen.

Az állandó választmány a kényszerhelyzetre való tekintettel az átiratnak tudomásulvételét javasolja, fölkéri azonban egyszersminli az alispánt, hogy az ügyet állandóan figyelembe részesítse, s a mennyiben a megyei közpénzek esetleg péll. értékpapirokba fektetés által előnyösebben helyezhetők el, ez irányban tgyen jelentést.

Bornemisza László alispán kiemeli, hogy a megye közönségének mintegy 190.000 frtnyi közpénz lévén a szóban forgó pénztézetnél elhelyezve, a kamatleszállításból jelentékeny kamatvesztéséig származik. Ismerve azonban a tőzsdé helyzetét és árfolyamok hullámzását egyáltalán nem tartaná észszerűnek, hogy a megye közpénzei értékpapirokba fektetessék. A megyében levő többi pénztézetnél sem lévén felettséges az előnyösebb elhelyezés, az állandó választmány javaslatát elfogadásra ajánlja.

Török Bálint felszólalása után, — ki helyteleníti, hogy a pénztézet leszállítja a tőke-kamatlábát, de azért 7—8%-ra kölesönöz pénzeket — az állandó választmány javaslatát egyhangulag elfogadtatik.

Ezután több apró tárgy került sorra, melyek tárgyalását térszúke miatt ezuttal nem részletezhetjük.

Élénkebb érdeklődést keltett még a kéményseprési szabályrendelet módosítását tárgyzó bizottsági jelentés.

A mily férfias nyíltsággal foglaltunk állást a legutóbbi megyebizottsági közgyűlésnek e tárgyra vonatkozó határozatával szemben, ép oly feltétlen elismeréssel kell aázoznunk azon pártatlan és igazságos felfogással, hogy ez ügyben ugy az állandó választmány, mint a megyebizottsági közgyűlés határozataiban kifejezést nyert.

Az állandó választmány javaslatát ugyanis hangsúlyozza, hogy az ez ügyre vonatkozó régi vármegyei szabályrendelet csak látszólag nyújtott előnyt az alacsonyabb díjazás által. Mert azon körülmény, hogy a seprési díj a kémények számától tetetett függővé, számos contra-versióra vezetett. Ez okozta, hogy a szabályrendelet átdolgozó bizottság a díjakat a seprések száma szerint szabályozta, s miután az új szabályrendelet ugy ezen, mint más irányban is haladást jelent, annak elfogadását javasolja.

Felolvasattván ezután a szabályrendelet új tervezete.

Bornemisza László alispán szakszerű beszédben esetelte a régi szabályrendelet fogyatkozásait s az új tervezet előnyeit. Ez a munkalat ugy az iparos, mint a közönség érdekét pártatlan figyelemben részesíti s az

többé a szamaritanusok körmei közé, nehogy pártfogó barátomnak újból alkalmat adhassak magát testemen megörökíthetni....

De bölcsen rendezte azt be az őstermészet, hogy van az emberi állatnak idege is; milyen vigasztaló tudat az, hogy van „feledés” és van álom! Még egy félóra rángatózása az idegeknek és én, állítólag takarítónum tanúsága szerint, reggeli 8 órákor elszunnyadok.

A nemes „anyós-pusztító egyesület” évek hosszú sora óta végzi áldásos machinációit városunkban, de az 1892. év véres betűkkel van beírva az egyesület analesibe.

Aztó parat reakciónem, mondaná az 1848. előtti kövérképű táblabíró ur és miként bekövetkezett a híres bécsi krach, épagy megvoltak számlálva az „anyóst-pusztító” napjai.

Hiszen ez igen természetes, tudjuk, hogy a gymnasium első osztályú növendékei a latin grammatikában az első ige hajtogatását is az „amo”-val (szeretek) kezdik tanulni és ezt a társulat tidős professorai elfelejtették, ez az igénytelen ige megbuktatta fondorkodásaikat, — micsoda, professorok is bukhatnak? oh igen a hymen lánczaí meg a tudományál is erősebbek!

De mi tőrés-tagadás benne, egy ifju legényke jegyese karjai között megfedekezett a diskrézióról és bűnbánólag bevallotta a „pusztító”, de majdan pusztulók borzasztó tetteit, melyek lidéreznyomásként nehezédtek hazafiai lelkiismeretére. Oh az ártatlan kis kópé!

Nem is kellett egyéb, az árty titok elárulva, lágyan susogó női korall ajkak adják szájról-szájra az összeesküvést. Így tehát a gyöngéd női nem (érsd anyós) megindította az „aggregényt-pusztító egyesület” akcióját, contra „anyóst-pusztító”.

Mindenekelőtt megkezdődtek az „entre nous” délutáni eimaradhatlan kávézások, — csak kizárólag korifeus-anyós tagok részvételével — az ügy nagy fontossága miatt. Ebből eléggé látható, hogy ez uttal e részről sem hiányoztak a praktika és diplomaciai fogások.

De hogy a lady patronesse szavaival élék, a tanácskozások oly heves vitákra szolgáltatott okot, hogy a nálunk szokásos ellenzéki obstructió szóaradata egy esep csupán, ahhoz a tengerhez viszonyítva, mi ilyenkor meztöltve lett. Miután a női diván számtalan ily kísérlet

eddig felmerült félreértések megszüntetésére teljesen alkalmas. Azt tehát elfogadásra ajánlja.

A közgyűlés az új szabályrendeletet jóváhagyván, ismét több közérdekű ügy tárgyalatott, miközben az állandó választmány szavazatszedő bizottságának emőke: Szentiványi Árpád jelentette, hogy a bizottság működését befejezte. A szavazás eredménye az, hogy az állandó választmány tagjaivá, egynek kivételével, az eddigiéket választatták, új tagul pedig Kubinyi Aladár tervényszéki elnök lett megválasztva. A közigazgatási bizottság tagjai lettek: Marton János, Bornemisza István, Máriássy Andor, Mihalik Dezső és Kubinyi Géza. — A központi választmányra történt szavazás eredményének kihirdetése a gyűlés második napjára maradt, mivel a szavazatszedő bizottság működését be nem fejezhette.

A közgyűlés egyéb tárgyairól térszűke miatt lapunk jövő számában hozunk részletes tudósítást.

Előfizetési felhívás

A „GÖMÖR-KISHONT” tizenharmadik évfolyamát a jelen számmal befejezzük. A tizenegyedik évfolyam küszöbén tisztelettel felhívjuk megyénk közönségének figyelmét e lapra, melynek most végződő évfolyama jelentékeny haladást képvisel a lap pályafutásában, amennyiben annak folyamán sikerült megyénk tollforgató embereinek tekintélyes táborát a lap köré csoportosítani.

Minden munkatársak fokozott szellemi támogatásával kezdi meg lapunk az új évfolyamot. Régi tradícióihoz hiven, minden egyéni és osztályérdektől függetlenül, minden személyes vonatkozástól menten, tisztán a közügyek pártatlan szolgálatát fogja szem előtt tartani. Komoly, tárgyilagos és elfogulatlan tolmácsa lesz a közérdeknek, szószólója minden nemes törekvéseknek, hű tükré és naplója megyénk közéletének.

A „Gömör-Kishont” előfizetési feltételei:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.
Tanítóknak egész évre	2 frt.

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hírek és vegyesek.

† **Almási Balogh Béla.** Egy érdemben gazdag, tevékeny életfonalú szakadt meg f. hó 22-én almási Balogh Béla volt ref. lelkész elhunytá által. A megboldogult fia volt az egykor nagy hírű akadémikusnak almási Balogh Sámuelnek, kitől a tudományok iránt való szeretetet örökölte. Mint minden fáradozó buzgalommal működött előbb a harmadik később a putnoki ref. egyház híveinek lelki felépítésén, majd nyugalmába vonulva a putnoki népbank ügyének vezetésére és az irodalom között osztotta meg idejét. Különösen történelmi tanulmányokkal szerett foglalkozni, s e nemű dolgozatai közül igen érdekes Putnok város monográfiája, mely nemskóra napvilágot lát, s mely minden bizonnyal szélesebb körben fog méltó figyelmet kelteni. A jeles férfiú halálát nagyérdemű előkelő rokonság gyászolja, mely a következő gyászjelentést adta ki: Özv. almási Balogh Sámuelné szül. Szathmáry Julianna, özv. almási Balogh Béla né szül. Miklovics Róza, Balogh Akos, almási Balogh Sámuel nejevel Póka Teréziával és gyermekeivel József, Mártha, Anna és Aladárral, a számos rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal jelentik hön szeretett fia, férje, nevelő atyja, testvére, sógora, illetve nagybátyjok-

után végre megállapodásra jutott, kitért a „Montechi és Capuletti” házról!

Ha visszaemlékezünk az első emberpár paradicsomára, — emlékezni ugyan nem emlékezünk, de úgy tanultuk és ez elég nyomós argumentum — ugy-e ott is a nő győzött! Hát még 1892. év elmultával Krisztus születése után, a szép és kecses toillettek korszakában, (noesak Reithoffer ur sem maradhat megemlítés nélkül.)

A női jellem individualitása már magában véve elég arra, hogy korunknak az elektro-technika korának vívmányaival is győzedelmesen felvegye a harcot, mert a női leleményesség oly sokféle változatokban hálózta körül a szegény férfiúi szívet, hogy egyszer sem az, a mi tegnap volt. Mindennap új meg új alak. Olyan a szenvedélye, mint a csodás tengeri meduza, színei: 5 perezig róza, azután lilium, majd arany; éjszaka világító fény! A szivárványnak 7 színe van, a szerelmes nőnek 7-szer annyi.

Ezen hüvelynek tudatában eleinte családi sóirék lettek kieszelve Éva leányai által, megfelelő férfi suittel. Később majálisok, meg tud m is én mily mixta compositói a mulatságoknak zudultak a szegény anyós-pusztító nyakába. Nem esoda tehát, hogy az agglagények a heves keresztütnének kitéve, elhulltak a heves ostromian, feláldozták a sokat emlegetett arany szabadságot és engedelmesen hajtották nyakukat a járomba, melynek itt ismét csak egy terminus technikusa van: a papucs.

Háromszoros sakk és a királyné mattot ad a királynak!

Kopasz, agglagény elnökünk denique is horogra került. Ugy kell neki, de csak ne kapott volna oly szép és derek feleséget, elhíhetik kérem, mert magam is ott táncoltam a lakóján a föládonak.

Társai többé-kévesbbé hasonló sorsra jutókat és elvették méltó büntetésüket. De milyen büntetés!!! Ennyi sok jó feleség mellett még a papucs elviselése se lehet oly keserű. Es most szent a béke!

*
Utóirat. Csak én magam maradtam feleség és anyós, sőt papucs nélkül is. Hja így jár a kiesiny tapasztalatlan, miért nem mentem el tovább is az anyós pusztító gyűléseire, így tán nekem is jutott volna egy iczi-piczi aranyos, kis megenni való feleség!

Különben kecses olvasóim, boldog új esztendőt!!!
Tharnói Kostyál Gyula.

nak almási Balogh Bélának a harmadik és putnoki ev. ref. egyházak volt lelki pásztorának, egyházmegyei és egyházkerületi tanácsbírónak, a putnoki népbank volt igazgatója és felügyelő bizottsági elnökének stb. f. hó 22-én munkás életének 64-ik évében, váratlanul történt halálát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 25-én d. u. 3 órakor fogtak a putnoki sírkertben örök nyugalomra tételni. Putnok, 1892. december 23. Áldás lebegjen drága porai felett!

Dr. Lenk Gusztáv Jász Nagykan-Szolnok megye tisztí főorvosa f. hó 27-én városunkban tartózkodott, s megtekintette a megyei kórházat, melynek mintájára akarja berendeztetni a Szolnokon épülő nagy kórházat. A modern igényeknek és a higienikus követelményeknek megfelelően felszerelt helybeli kórházat dr. Löcherer Tamás igazgató főorvos mutatta be Lenk főorvosnak.

A kórház karácsonya A kereszténység egyik legszebb ünnepén örvendezett a szenvedők serege is. A helybeli kórházban az ápoló nővérek kedveskedtek a betegeknek esinosan díszített karácsony ával, melyet a legtágasabb kórteremben állítottak fel. E köré sereglettek a feljaro betegek, az ápoló testvérek s a kórház orvosi és gondnoki személyzete. Az irgalmas nővérek áhitatosan zengtek el az alkalmi egyházi énekeket, s ezután kiosztották a betegek között a süteményeket, gyümölcsöt s a gyermekek között a csukorkákat. A szép ünnepély emeléséhez a betegek is hozzájárultak egy ki-ágitott esinos transzparenttel, melyen az orvosi karnak és az ápoló testvéreknek szelő ünnepi jókívánságok voltak olvashatók.

Medveczky Sándort a rimaszombati ügyvédi kar egyik tekintélyes tagját ő Felsője a helybeli kir. törvényszékhez bírva nevezte ki. A kinevezett mint ügyvéd teljesen bírta a község balmát és rokonszenvét s mindannyian egy ismertük őt, mint aki az ügyvédi hivatást magasabb jogi érdekek szempontjából fogta fel s nem csupan kenyékereseti pályának tekintette. A hivatás és nemes cöl helyes felfogása: hogy a jogszolgáltatásnál a igazságosság határai által korlátolt emberi tekintetek vezessék a bírót ítéletében, biztosítják őt arról, hogy mint bíró is a község teljes elismerését vivja ki magának. Kinevezése alkalmából mi is örömmel járunk azon sokak csoportjához kik az új bírónak jövedőjéhez szerencsét kívánnak.

† **Vajda Gyula.** „Hálnak, hálnak, egyre hálnak, színelángja a magyarnak”... Elmondhatjuk mi is, midőn megyénk egyik feledhetlen alakjának: Tiszanagyvári Vajda Gyulának elhunytáról emlékezünk meg. A megtestesült becsületesség és jószívűség mintaképe volt ő. Dacára, hogy majdnem egész életén keresztül a legnagyobb magpróbáltatásoknak volt kitéve s a sors ezerféle viharával kellett szembe szállnia: ő mindég a régi, az igazán jószívű Vajda Gyula maradt. Minden idejét még az utolsó pillanatokban is a nemzet gazdaságnak áldozta. Könnyebb volt, soha nem nyugható lelkének, ha a kis és nagybirtokos osztály nemét, gazdasági ügyét egy-egy életrevaló eszme fölvetésével előbbre vihette. Rendkívüli praxisát Magyar-Ovárot szerezte, hol a legnagyobb szeretettel tanulmányozta a nemzet-gazdaság köréb- vágó szakirodalmat. Majd innen kikerülve mint okleveles gazdasz. Apáti pusztaí birtokán felepedett le, hol szerettei körében továbbra is oly rajongással esüggött kedvencz ádalmján: a mezőgazdaságon, mint az előtt. Erdemeinek elismerésül a gömörmegyei gazdasági egyesület titkáriának választotta meg. Ez igen jól esett lelkének, mely körülmény amugy is rendkívüli munkakedvét csak fokozta. Számtalan cikket jelent meg tőle a mezőgazdasági lapokban, a mienkben is nem egyszer cikkezett igazán életrevaló eszmékről s nem egy alkalommal olyanról, mely a magasabb körökben is osztatlan tetszéssel találkozott. Ily rendkívüli munkásság közepette, — ugyszólván élte delén — szakította ki folyó hó 23-án az elők sorából a halál, nem gondolva azzal, hogy ez által egy igazán szerette tisztelt családot borított sötét gyászba. Nyugodjék békével!

A korcsolyázó egyesület közgyűlése. A helybeli korcsolyázó egyesület f. hó 26-án délután tartotta közgyűlését dr. Löcherer Tamás elnöklete alatt az egyesület új pavilonjának nagy termében. Felolvasatott első sorban a választmány jelentése, mely szerint az új pavillon felépítése 2911 frtba került. Ez összeg fedezéséhez az egyesület 1300 frt készpénzzel, a város pedig 240 frt értékben 20.000 darab tégla adományozásával járult hozzá, a többi összeget a takarékpénztártól vettek fel 7 1/2 %-os kamattal. A beutórozásra az egyesület 97 frtot fordított. A választmány jelentése tudomásul vétetett s az egyesület Lukács Géza főjegyző indítványára az építőtő bizottságaak s a derek, ügybuzgó elnökek dr. Löcherer Tamásnak lelkes fáradozásaiért egyhangulag őszinte köszönetet szavaz. A választmányba péttagokul beválasztottak: Gazda Pál és Szeles Ödön. Netkovszky Adolf pénzügyigazgató indítványára folytatán a pavillon környékének parkirozása és bekerítése szélítésére és berendezésére dr. Löcherer Tamás elnöklete alatt hat tagu bizottság választott: Netkovszky Adolf, Bodor Armin, Lukács Géza, Beliczky Viktorné, Groó Vilmosné és Pongrácz Pálné. Ezután elfogadták Gedeon János mérnök indítványát, hogy az átereszek pallókkal láttassanak el. Végül az egyesületi tagok Palócz Kálmán kitűnő muzsikájában gyönyörködtek és megtekintették az immar hivatalosan átadott pavillon egyes helyiségeit, s ezzel a közgyűlés az elnök lelkes el- tetése közben véget ért. Utána a választmányi ülés tartatott, melynek csupan egy tárgya volt: Bodor István gymnáziumi igazgató hivatalos átirata, melylyl 16 szegénysorsu szorgalmas tanuló jegyzékét közli. Ezeknek az egyesület díjtalanul szolgáltatni ki a szabad időnyelvet.

Maléter Albert nyusztvalikri gyógyszerész, életének 62-ik évében f. hó 24-én Nyusztván elhunyt. A boldogult egyike volt azon tevékeny embereknek, kik teljes oda- adással szentelik hasznos életüket azon pályá szolgálatára, melyre a sors által hivatva lettek. — Maléter a leglelki- ismeretesebb, legszakavatottabb gyógyszerészek közé tartozott, s míg halála pályatársai díszes karának nagy veszteséget okoz, egyszersmind tisztos emléke sokáig élni fog különösen családjá, rokoni, ismerősei és barátai körében is; kikhez mindvégig oly tiszta, őszinte érzellemmel ragaszkodott. Legyen áldott emléke!

Korcsolyázó-egyesület. Ezzel a rövid ezímmel illetjük azt az igazán kedélyes és szép anyagi sikerű táncmulatságot, mely folyó hó 26-án zajlott le a kaszinó termében. Nem előztek meg az estélyt hangzatos plakátok, reklámok stb., hanem eszöndben, de szöcs köbön működött a fiatal erőkből álló rendező bizottság és annak élén a korcsolyázó-egyesület lelke, buzgó elnöke: dr. Löcherer

rer Tamás. Fáradozóan, felkesedéssel toborzották össze néhány nap alatt azt a díszes közönséget, mely kitűnő jókedvvel, szives örömet hozott áldozatot a derek és nemeszélű egyesület javára. És bevonult mindkét nembeli fiatalág — szent Halifax megannyi lelkes híve — a pálya tükörsíma jögöről a táncterembe és izléses, változatos toillettekben fűrgén, vidáman ropták a táncot hajnalig a Palócz kitűnő muzsikájára a figyelmes elnök lelkesítő biztatása mellett. És megmutatták mindannyian, hogy nemesak a jégpályán tudnak zavartalan jókedvvel mulatni, de a táncteremben is ki-kitörő hévvel, csapongó kedéllyel ugyanesak megállják helyüket. A díszes hölgykoszoruban következőket látta tudósítónk: Baksay Aranka és Gizella, Guha Berta, Jacekó Juliska, Kishonti Anna, Komjáthy Gizella, Madarász Panna, Marton Anna, Soós Irén és Stolez Biri urhölgyeket; továbbá Baksay Józsefné, Beliczky Viktorné, Cseh Istvánné, Hányi Gyözőné, Hoffmann Tivadarné, Krees Gyuláné, Lukács Gézné, Löcherer Tamásné, Lengyel Györgyné, Ledniczki Peterné, Lokesánszky Eudréné, Madarász Pálné, Man- czel Józsefné, Medveczky Sándorné, Nagy Ferenczné, Ráróssy Gyuláné, Sárkány Imréné, Soós Ferenczné, Stech Kálmáné, Stolez Mártonné, Szeredinszky Sándorné, Török Jánosné, Terhes Pálné urnöket. — A sikerült mulatság jövedelme körülbelül 110 frt, melyhez Baksayné és Stechné 1—1 frt, Soós Ferenczné 3 frt felülfizetéssel járultak.

Üj évi üdvözlések megváltása. A közmívelődési egyesület és a jótékony nőegylet ez idén is karöltve jártak el az újévi üdvözlések megváltása tekintetében. Együttesen hazafias felhívással aláírásí ivet nyitott a két egyesület, melynek eredménye szép haszonnal kecsgetti a nemes célok oltárát. Aláírtak: Bornemisza László 1 frt, Bornemisza Lászlóné 1 frt, Molnár József 1 frt, Molnár Józsefné 1 frt, Terhes Pál és neje 1 frt, Hamaliár Károly 1 frt, Madarász Pál és családja 1 frt, Szakall Lajos 1 frt, Paczek Emilia 1 frt, Engel Adolfné 1 frt, Gömöri Ede 1 frt, Dr. Marikovszky István 1 frt, Raisz Miksáné 1 frt, Bernáth Gyuláné 1 frt, Czíner Miksáné 1 frt, Weisz Károlyné 1 frt, Stech Kálmán 1 frt, Hollaender Lajosné 1 frt, Landau Mária 1 frt, Tibély S. 1 frt, Lőkövies Lipót 1 frt, Bródy Bertalan 1 frt, Lengyel Sama 1 frt, Kishonthy József 1 frt, Fábry János 50 kr., Kármán S. 1 frt, Zachar Gusztáv 50 kr., Mészáros Bálint 1 frt, Szöllösi István 1 frt, Kemény B. 50 kr., Hudoba Samu 1 frt, Baksay István 1 frt, Rády István 1 frt, Dapsy József és neje 1 frt, Groó Vilmos és neje 1 frt, Kern Adolf és neje 1 frt, Kalla Mihály és neje 1 frt, Zsemberyné 1 frt, Bornemisza Elemér 1 frt, Hevessy Bertalan 1 frt, Rábely Miklós 50 kr., Singerné 50 kr., Glaufl Pál és neje 1 frt, Id. Badinyi Gyuláné 1 frt, Rakottvay Danó 50 kr., Juraskó Jakab és neje 1 frt, Szöcs Miklós 1 frt, Veres Lázárné 1 frt, Timkó Mihály 50 kr., Jánossy Gyula 50 kr., Lukács Géza 1 frt, Gazsa Samu és neje 1 frt, Institoris Endre és neje 1 frt, Papp Zsuzsanna 1 frt, Ecsoghy Ferenc 1 frt, Dr. Lichstein Adolf és neje 1 frt, Dr. Kalocsay Béla 1 frt, Mayer Nagy Irma 1 frt, Soós Ferenc 1 frt, Bronts István 1 frt, Balogh Endre 1 frt, Dr. Szabó Samu 1 frt, Benyo Béla és neje 1 frt, Weisz Sámuel 50 kr., Szontagh Károly 1 frt, Dr. Löcherer Tamás 1 frt, Schullhof Pál 1 frt, Kubinyi Aladár 1 frt, Dr. Veres Samu 1 frt, Török János és neje 1 frt, Nagy Ferenc és neje 1 frt, Farkas Ábrahám 1 frt, Dr. Ráróssy Gyula és neje 1 frt, Szakall Andor 1 frt, Máriássy László 1 frt, Szüts Károly és neje 1 frt, Horváth János 1 frt, dr. Zohery István és neje 1 frt, Marton János és neje 1 frt, Rakottay testvérek 50 kr., özv. Guha Viktorné 1 frt.

Hirdetési rovatunkat, valamint más közleményeinket is a legsürgősebben aktuális megyei közgyűlési tudósításunk miatt kénytelenek voltunk lapunk mai számából elhagyni.

A temető közös ünnepe.

I. Rectificatio.

Csabay Pál, a gömöri ev. ref. lelkész értekezlet nagyteltségű, érdemes elnöke b. figyelmére méltatta e lapok 51-ik számának „Vármegyei újdonságok” rovatában, a Szentpétery-ügyben megjelent rövidke közleményemet. Azt régóta tudom róla, hogy nagy mértékben rendelkezik azzal a fényes dialektikával, melyet Plátón királyi tudománynak nevezett, s mely káprázatos ragyogásával bámolatba ejti, ha meg nem is győzi, a szívet és lelket, de hogy sophista is legyen, azt már nem hittem volna. E lap legközelebbi számában ilyennek mutatkozik. Mint a sophisták, úgy ő is a szó- és mondat elesavaráshoz folyamodik, hogy reám bizonyítsa a tornallyai értekezleti gyűlés lenőzését, kiesínylését, meg azt is, hogy én azt vágtam az ott megjelentek szemébe, miszerint nem tartoznak a számottevők, a vezérszerpet játszóközé. Hát irhattam volna én józan észszel ilyet, mikor a többi tiszteletrémelő nevek között ott van a gömöri ev. ref. egyházmegye feje, az esperesé és ott van az értekezleti elnöké, a kiket a közbizalom érdemeik folytán hívtak el arra a díszes vezérszerpre? Nem, én a nekem imputált lelki kevelység sűrű ködébe nem takaroztam, s fennhéjázó göggel nem irhattam, de nem is írtam a tornallyai papi értekezletről. Am itélje meg az elfogulatlan olvasó.

Közleményemnek reeliminált passusa így szól: Az ev. ref. papság értekezleti jegyzőkönyvében csak 18 rendes és segédlelkész nevéét olvastuk, ninesen ott 32-nek a neve, s köztük számos olyané, kik nemesak számot tesznek megyénk ev. ref. egyháztársadalmában, hanem ott elsőrangú szerepet játszanak. Csabay ezikkében ez ilyen elesavarással áll: 32 (t. i. lelkész) nem volt jelen s ezek között azok, a kik számot tesznek s ev. ref. egyháztársadalmunkban vezérszerpet játszanak. Míg ez utóbbi szövegezés kizárja azt, hogy Tornallyán az ev. ref. egyház oszlopemberei közül csak egy is jelen lett volna, az enyém egyenesen föltételezi. Miúgy a consequentia tehát melyet szerző ebből levon, teljesen elcsik.

De táves magyarázaton alapszik szerzőnek az a nézete is, hogy én felosztottam a papi testületet számottevők- és számot nem tevőkre. Közleményem ennyit mond: ninesen a jegyzőkönyv alatt 32 lelkész neve, s köztük számos olyané, kik nemesak számot tesznek (t. i. mint a többiek) megyénk ev. ref. egyháztársadalmában, hanem ott elsőrangú szerepet játszanak. Ez tehát, ha felosztás, a kategóriák nem a szerző által említettek, mert

ime én mindenkit számot tevőnek tartok, hanem a következők: A lelkészek, mint mindennemű állapotban lévő emberek e világon 1. elsőrangú szerepet játszó 2. nem elsőrangú szerepet játszó. És ezt már ezikkirő sem tagadhatja s nem írhat miatta ellenem olyan gyönyörű panagerykust a hivatalfűrsi szeretetről és tiszteletéről, mint a minővel ezikkének utolsó kitérését fölékesítette. Maga írja ezikkében, hogy Szentpétery S. olyan ref. lelkész, kinek tekintélyes nevé sokan ismerik, szavát sokan meghallják. Vajjon miért? — Nem azért-e, mert az elsőrangú szerepvivők közé tartozik? Aztán kérdeztem én nem régen egy tekintélyes egyházi férfit, — nagyon jól ismeri szerző is, — hogy vajjon tiltakozott volna e lelkési értekezlet, ha azt a famosus cikket esetleg nem Szentpétery Sámuel írja? Azt felelte: nem, de az ő neve a ref. hívekre nagy hatással van, más felekezeteknek is imponál, általában bir azon kellekkel, hogy félrevezesse a közvéleményt. Van tehát különbség a pelsőczy pap és a kukutyini, Szentpétery Sámuel és Homályos János között. Ez áll per analogiam másokra is.

Végül a mi az értekezlet távollevő 32 tagjának megemlítését illeti, szemben a megjelent tizenhözczel, azt csak elismeri szerző is, hogy itt az aránytalanság szembeszökő. Ennek felhozásával korántsem akartam kétségbevonni a megjelent kisebbség érvényes határozathozatali jogát, hanem csak egyszerűen constálni kívántam, hogy a tiltakozás igen sokat nyert volna sulyban, ha a távollevők is kinyilatkoztatják hozzájárulásukat. Míg ez meg nem történt, mindaddig föntartja azt, a mit e lap „Varmegyei újdonságok” rovatában írt az u. n. Apologeta.

II. Válasz Tisztelendő Csabay Pál úrnak, mint a gömöri ref. lelkési értekezlet elnökének.

Meg fogja bocsátani Tisztelendőség, ha e b. lapok legközelebbi számában „A temetők közös ünnepe” kérdésében írott cikkének igénytelen személyemmel foglalkozó passusára, távol minden feleselési viszketegetől őszintén, komolyan megjegyzem a következőket. Ha Tisztelendőség a „Gömör” 32. 33. számában megjelent s „s-ó” válasz íróhoz intézett soraimat figyelmesebben elolvassa, lehetetlen hogy abban „A temetők közös ünnepe” cz. közlemény védelmét lássa. Lehetetlen már csak azért is, mert az a bizonyos „s-ó” válaszában a sivar ridegség alytalan vadjával feszegetődzik, támadást azonban a kérdéses cikkben felszínre került eszme ellen nem intéz, eszerint részemről a szóban levő közlemény védelmezése egészen indokolatlan volna. Soraim egyszerűen az „s-ó” válaszában foglalt gondolatok reflexiói. De hogy ezikkemmel, dacára ebbeli kijelentésének, nem mint védekező védelmével kívánt foglalkozni, ez tünik ki személyemre vonatkozó alábbi soraimból is. A miket nekem lenéző, kiesnylő hangon mondogatni méltóztatik, azok ugyan nem védekezést döntőgető érvek, hanem igenis olyan természetű kijelentések melyek míg egyfelől homlokomra a hazugság undok bélyegét akarnák sütni, addig másfelől az igazság szavát závarral gondolnák elnémíthatni. Ne vegye zokon Tisztelendőség, ha az ev. ezen intézéshez képest: „megisméritek az igazságot, az igazság szabadokká tészén titeket” személyemet sértő kitételeit hallgatással nem mellőzöm, azokra röviden a következőkben megfelelek:

1. Úgy vagyok meggyőződve, hogy a „Gömör” két számában megjelent cikkem olvasása által „s-ó” s nevezett lap t. közönsége nem szenvedtek együtt annyi kint, mint amilyen kínos vergődésbe kerülhetett Tisztelendőség hármát egy csapással sújtó cikkének megírása. Mikor a nálánál nagyobb előtt való mentegetődzést már maga is szinte restelni, — a vele egyenlő erőssel való sophisticated oskoskodásába pedig beletáradni látszik, — csak természetesen találok: ha:

2. Igénytelenségemet szemeli ki haragja martalékául s ugyan ám hatalmas döfésekkel igyekszik nagy erejét rajtam, a gyengén mutogatni. Az még csak simogatás számba megy „hogy ha már erőnek erejével nyomtatásban akartam nevémet látni, jó lett volna előbb magyarra fordíttatni ezikkemet,” és ez ellen „nem is volna semmi szón, legfeljebb annyi, — nem lehetetlen, hogy Isten segédelmével, mire fürtein őszbe vegyelednek, az én nevem is meglátható lesz nyomtatásban annyiszor, mint amennyiszor Tisztelendőség lenyomatott bescs nevére ekkoráig elvéve találhatni. A mi a magyarra való fordíttatást illeti, köszönöm a figyelmeztetést, de méltóztatásuk előbb e tekintetben ezikke 4-ik bekezdése 3-ik pontjának lefordíttatásával példát mutatni.

3. Hogy sokára fogom meghallani a hívó szót: „most jer! vár az olympi sereg”? . . . az amit lehetséges, ennek épenúgy beteljesedhet az ellenkezője is, úgy lesz a mint öröktől fogva elvégeztetett.

E simogatásokat követik aztán a komoly számba menő csapások. Ezek egyike, amaz állítólagos *gyalázkodó beszédem* visszautasítása, hogy én Tisztelendőségnek s a tornallyai értekezleten jelen volt lelkész urak mindenkinek azt vettem szemére; hogy nem tudják: „mi az az irodalmi tisztesség.” Amit e tekintetben a „Gömör” 32. számában ezekkel a szavakkal mondtam: „vegye tudomásul (t. i. „s-ó”) hogy fellépési tényével a gömöri ref. lelk. ért. elnökének, ki a „R. H.” kérdéses közleménye feletti ítékezésre e folyó év nov. 5-én Tornallyán tartandó rendkívüli értekezleti gyűlést hívott össze, s mindazoknak, kik nevezett cikkben hitelveink ellen elkövetett vétséget kívántak látni s azt a lelk. ért. ítékezésre alá tartozónak vélték, egészen helyesen megmutatta, hogy mi az az irodalmi tisztesség. . . .” ezt ma is feltartom az utolsó betűig. Feltartom pedig azért, mert mint nevezett értekezleten is vitattam, ma is úgy vagyok meggyőződve, hogy a kérdéses cikkben hitelveink ellen elkövetett vétség nem foglaltatik, de még ennek esetén is a feletti, illetve annak szerzője feletti ítékezésre lelkési értekezlet nem jogosított. És amikor ezt újból ismétlem, nem gondolom, hogy ezzel gyalázkodó beszédek beszélek. Ne méltóztatásuk irodalmi tisztesség tekintetében jelen esetben kifogás alól eső eljárását azzal igazolni, hogy „az értekezlet nem rejtőzködött el tiltakozásával.” Nem az a kérdés, hanem az, hogy mivel kérdéses ezikk, illetve annak szerzője feletti ítékezésre, dacára a körlevélben olvasható ezzel ellenkező kijelentésnek, értekezlet nem jogosított: miért vitetett az mégis oda, s ha annak a közleménynek tartalma Tisztelendőség puritán kalvinista

érzületével ellenkezett, miért nem tiltakozott az ellen szóló útján . . . ? Minthogy elnök úr ez utóbbit nem tette, állítom most is, hogy irodalmi tisztesség elleni mulasztást követett el, hogy pedig az értekezleten jelen volt 18 lelkész úr sem tudná, hogy mi az az irodalmi tisztesség? ez amint „s-ó”-hoz intézett soraimból ki nem olvasható, úgy ezt most sem állítom, épen azért annak a 18 lelkész úrnak nevében való tiltakozás elnök úr részéről indokolatlan. Ezt méltóztatásuk tudomásul venni és megengedni, hogy parancsára nem teszek závart ajakamra, nem, már csak azért sem, mert ilyen eszközt a Sajó völgyön, még ama bizonyos véres szájság hírében álló állatok sem viselnek szájukon, annyival inkább nem a becsületes, békés természetű emberek.

De méltóztatásuk tudomásul venni elnök úr, e f. év nov. 14-én Tornallyán tartott lelkési értekezletről szóló s a „R. H.”-ban közzétett jegyzőkönyvi kivonat elleni tiltakozásomat is. Tiltakozásom kijelentésére készlet az a körülmény, hogy az ért. gyűlés hivatalunkhoz e f. hó 13-án megérkezett jegyzőkönyvének 6-ik pontja szerint: „a jegyzőkönyvi hitelesítésével elnök és jegyző biztatván meg a hitelesítés Balogon 1892. decz. 11-én eszközöltetett.” Mar most feltéve, de semmiképen meg nem engedve, hogy elnök és jegyző biztatott volna is meg a jegyzőkönyvi hitelesítésével, minthogy a hi elejéts decz. 11-én eszközölhetett, a „R. H.” 48-ik számában e f. év nov. 27-én közölt jegyzőkönyvi kivonat, nem hitelesített jegyzőkönyvi kivonat. Ebből levonhatja a t. olvasó közönség a következőket.

De határozottan tiltakozom, amár hitelesített alakban hivatalunkhoz megküldött jegyzőkönyv ama pontjai ellen is, melyek a kérdéses ügyre vonatkoznak. Tiltakozom azért, mert 1. elnöknek értekezleten tett kijelentéséhez híven, a jegyzőkönyvet egy háromtagú bizottságnak kellett volna hitelesíteni, 2. mert a terjedelmessége dacára is hiányos jegyzőkönyv, az ellenvélemények elhallgatása mellett elferdítve nemesak, hanem czéltatosan túlközi vissza az értekezleten történt elvi megállapodás szellemét. Ennek igazolásául egyelőre, a helyett hogy a valódi megállapodást teljes hűséggel ide iktatnám, elnök úrnak, az értekezleten épen általam tett egy kijelentésre mondott ezen szavait idézem csak: „Hiszen nem is akarjuk mi Szentpétery urat elítélni.” Már most azt kérdelem elnök úrtól, hogy az a jegyzőkönyvi határozat ugy alakjánál mint tartalmánál fogva nem a czéltosság létérőlhetlen bélyegét hordja-e magán, a közlemény intenciójának helytelenségével — előbb idézett szavainak világos czáfolatául — nem ítélték-e el határozottan annak szerzője?! Hígyje meg tisztelendőség, ha a hízkelés alacsony lelkével bírnék, csak akkor nem merném határozottan állítani, hogy egy voltaké, on nem létező hitelti szerelem védelmében nem érdemelt támadás történik szemely ellen!

Ezek után végül kötelességemnek tartom őszintéssel kijelenteni, hogy az a médium, a kinek szavahihetőségét elnök úr, nt. Szentpétery Sámuel ur előtti védekezésében kétségbe vonta: én vagyok. Ha önnek, ezen megbízhatóságomat kétségbe vonó kitételét magyarra fordítom, ez azt jelenti, hogy én hazudtam, a mikor nt. Szentpétery Sámuel urral azt a nyilatkozatot közöltem, melyet a „R. H.” 49. számában közölt ezikkében felémított. Állítom határozottan s állításomért a felelősséget elvállalom mindenkor és mindenhol, hogy az értekezleten, mikor S. Szabó József ur mint ért. jegyző levelének ez a passusa olvastatott: de nem is tanácsos feszegetni az ilyen dolgokat, mert ezekkel a prot. egyház sirját áshatjuk meg, ezt követőleg nyomban, nem mondom elnök ur ajakáról, de más ajakáról ezek a szavak hangzottak el: „Barátom, épen az ássa meg sirját, a kit védelmébe vett.” Ez nem hazugság, hanem ugy egyéniségem, mint állásomból folyó őszinte igazmondás! Sőt nem hazugság az sem, ha azt állítom, hogy történt ott még több személyes jellegű nyilatkozat is, melyekről, valamint az egész gyűlés lefolyásáról ki merítő pontossággal, hűséggel minden perczen bizonyosságot tehetek elnök úrnak. Megbízhatóságom kétségbe vonásának a leghatározottabban visszautasítása mellett, békesség kívánással fejezem én is soraimat.

Pelsőcz.

Dusza János, segéd-lelkész.

S z i n h á z .

Szordán a „Fene leányok” című fővárosi életkép előadására gyér közönség jelent meg. A darab ismerős még a Halmay társulatának előadásából, de akkor sem aratott feltétlen sikert. Bohózatnak nem elég mozgalmas, vigjátéknak nem elég szövevényes, operettnek kevés a zenéje, mint életképnek van egy két tipikus alakja, de ezek közül egyiket még a régi jó Kisfaludi végzeletre teremtette meg, a másik minden valamire való vigjátéknak chablon-szerű alakja, így nem marad egyéb új, mint a fenelányok sajátos ötlete, mely a vékony eszelekvény magját képezi. B. Polgár Fanni, Szathmáry Zsuzsika, Laky Etelka, Szabóné és Szűcs Margit adták e czimszerepet eszinos köztümben, eleven temperamentummal s jól is énekeltek. Szitai Mokány a nem tette meg a kívánt hatást. Polgári K. mint piócazakereskedő derült hangulatban tartotta a házat. Az előadásban egy kis műkedvelő is részt vett, a 8 éves Spissák Irénke, ki dikkéjét ügyesen és bátran elmondta s az igazgató részéről egy még hatalmasabb stanzicli bombonban részesült.

„Rimaszombati örökösök” ezimen esütörtökön egy állítólag helybeli szerző bohózatát adták színészeink bizonyára azon reményben, hogy közönségünket a lokalpatriotismus tömegesen fogja a nézőtérre gyűjteni. De mert Batosi csak félig, a közönség egészen esalódott, mert a darab nem új s nem is rimaszombati szerzőtől származott. A Lumpáczy Vagabundus magjából kiinduló darab meséje iránt azonban eleinte általános volt az érdeklődés, mindenkit esiklandott a kíváncsiság: vajjon ki írta? Különböző neveket hangoztattak, sőt e sorok íróját is terhelé a szerzőség vádja, feleletet azonban még akkor sem nyerhetett a kíváncsi közönség, mikor az első és második felvonás végén tomboló zajjal követelte a szerző megjelenését, mert a színpadról nem jelentették ki, hogy szerző nincs jelen. A mi nemesak, hogy igaz, hanem tökéletesen helyén is lett volna. Mi azonban nem esdalákozunk azon, hogy egy helybeli anonim szerző czége alatt nyomták ki a színpot. Batosi ezuttal második

előadása ezikkusarak is végén jár. Sajnos azonban, hogy e ciklus anyagi tekintetben messze mögötte marad az előzők s az a kis plusz, melyet az első eredményezett könnyen minuszra olvadhat, bár a társulat minden lehetőt elkövetett arra, hogy a közönség pártfogását magának biztosítsa. Többnyire a jobb és újabb darabokat játszták s az előadások átlagos niveauja is megüté azt a mértéket, melyet közönségünk műfélése megkíván, mindemellett most már sokkal kevesebben járják a színházat mint eddig, mely körülmény egészen hű viszhangja a mi állapotainknak, a miből ismét az a tanulság, hogy a színiigazgatók saját érdekében jól teszik, ha Rimaszombatban egy hónapnál tovább nem időznek, mert a mi közönségünknek egy kis része színpártoló, a nagyobb rész tündetően közömbös. E közöny jegét még a helybeli szerző czége sem bírta felolvasztani. Különbösen a gyege darabnak Polgár Bélában, Polgár Károlyban, B. Polgár Fanniiban, Batosiban elég erős szereplői voltak, Laky Eugenia és Szathmáry Zsuzsika a házi hangverseny jelenetben esinos betéteket énekeltek.

Mindazok, kik ünnep első és második napján az István és János esteken nem vehettek részt, a „Czigány báró” és a „Próféta” előadásán mulathattak; amabban Szathmáry Zsuzsika és Laky Etelka nyújtottak igazi műélvezetet, ebben B. Polgár Fanni igazi tragikái erővel tanuskodó alakítást mutatott be a szokatlan nagyszámu karácsonyi közönségnek. E darab színrehozatalát azonban két szempontból kifogásoljuk: először mert Szathmáry Zsuzsikat elismerésre méltó képességei egyenesen a népszínműre és operettre utalják, eleven és mozgékony vérmérséklete folytán ezekben kitünő, de magasabb tragikái erő kifejtésére nem alkalmas; olyan mint a fülemile a zord észak fenyeveseiben. A darab legszebb jelenete melyben a szerelem szenvedélye örjönégig emelkedik, csak a dikkéző fénye által vált élvezhetővé. A másik kifogásunk a színpadi eszközök hiánya volt. Látványos darabot a mi színpadunkon előadni lehetetlen. Münster város felrobbanása el is maradhatott volna, a szerény rakéták nem sülték el a maga idejében s a színpadi technika haladásáról az ezer ablaku város sem tanuskodott. Mindezek dacára elismerés illeti Batosit a czimszerep ábrázolásaért, Szabót a sötét lelkü amababstítást és leginkább Polgár Fannit, kit nyílt színen is élénken megtapsoltak.

Kedden ismét reclamation-előadás volt: Polgár Béla és Polgár Károly versenyeztek a közönség jókedvre derítésén. Előbbi Tricoche utóbbi Cacolet volt. Mindketten sokat mókázta, s az eredmény erkölcsi tekintetben kilegítő, már t. i. Polgár Károlyra néz e, kinek sikerült bebizonyítania, hogy Polgár Béla mellett is figyelemre méltó komikai ere van. A versenyzők kupléi tetszésben részesültek.

Szordán este Batosi igazgató és Kunhegyi jutalomjátékára a Rendjel került színpadra, a nemzeti színház műsorából származó kitünő vigjáték; a jutalmazottak előkelő izlésére vall, hogy ily szellemes, igazi könnyű francia modorban írt darabot választottak ki, mely magában is megérdemelte volna a telt házat, de különösen megérdemelték volna Kunhegyi és Batosi, kiknek hat heti itt működése a közönség esztalton tetszésével és rokonszengéggel találkozott. A Rendjel előadása egyike volt a legjobbaknak, melyben a jutalmazottakon kívül különösen B. Polgár Fanni és Polgár Béla pompásan játsztak. Ennek tulajdonítható, hogy a közepes számu, de kiválóan előkelő közönség nem panaszkodott a fűtetlen terem szibériai klímája miatt.

Censor.

Közgazdaság.

Mesterséges rétek és legelők fűmagkiszérelvezési terve.

A mesterséges rétek és legelők hazánkban újabb időben örvedetesen hódítanak tért, bizonyítja ezt a fűmagok évről-évre nagyobbodó fogyasztási szükséglete.

Ezen fűmagok ez idő szerint kevés kivétellel Németországból, Skóciából és Franciaországból hozatnak be.

Megátlandó egyrészt e magvak behozatalát s így a hazai tőke külföldre való vándorlását, másrészt hogy a gazdaközönségnek esetleg egy új jövedelmi forrás teremessék, kidolgozott a „Magyar Mezőgazdák szövetkezete Budapest — Köztelek — Cserháty Sándor magyar-óvári tanár ur és jeles szaktudós közreműködésével egy fűmagtermelési tervet, melyek a nagyméltóságú miniszter ur, mint életre való tervet nem csak pártolásra méltatott, hanem melynek megvalósulását kellő támogatásban is részesíteni kegyeskedik.

A terv szerint különféle megyékben különféle magvakal lesz kísérlet téve, így például Gömörvármegyében a „Lolium perenne”-vel (angol perje) oly módn, hogy a „Magyar Mezőgazdák szövetkezete” termelésre vállalkozó földbirtokosoknak legfeljebb 3—3 cat holdnyi területre szükséges ingyen vetőmagot bocsát rendelkezésre azon kéressel, hogy azok adandó utatások szerint termeltessenek, kezeltessenek és majdan értékesítés végett a „Magyar Mezőgazdák szövetkezethez” beküldessenek.

A kísérletezésre nagyobb birtokosok levélben szólíthatnak fel s e fontos és hasznos tervhez kívánatos hozzájárulás esetén a részletes feltételek külön íratnak meg.

Ezen tervvel összefüggésben a „Magyar Mezőgazdák szövetkezete” a heremagfélék abszolút aranka mentesítésére a modern műszaki fejlődésnek megfelelő legkittünőbb gépek segítségével és állami felügyelet alatt Budapestben Központi plombirozó állomást rendez be.

Mindenesetre nagy szolgálatot tesz a „Magyar Mezőgazdák szövetkezete” a gazdaközönségnek ily életrevaló hasznos eszmék praktikus keresztülvétele által, melynek különben nem is lehet panasz pártolása hiánya miatt, mert tagjainak száma hatalmasan megnövekedett s első évi üzleti eredménye olyan, mely egyedül áll a szövetkezetek történetében.

Ez nem is esoda oly vállalatoknál, melynek lelkes vezetője Nagyméltóságú Gróf Andrássy Aladár v. b. t. t. ur, mely tagjai közé számítja Károly Lajos ő esasz. és királyi fonségét, Vaszari Kolos herezegprimást, a m. kir. földművelésügyi miniszteriumot s az ország legfőbb főurat.

G—s B.

Felelős szerkesztő: Lőrinczy György.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernát István

